

Es comprova per notícies documentals que ja existia l'any 1065, però algunes estructures arquitectòniques i altres vestigis semblen demostrar que en aquest lloc ja hi va haver una fortalesa des de temps molt més reculats. Presenta actualment parts constructives de diferents èpoques i estils. És tota una extensa amalgama d'edificacions que configuren un dels castells-palau medievals més interessants del país. Aquest castell, que havia estat abandonat i finalment venut pels descendents dels Cruïlles-Peratallada, va servir durant anys de pagesia fins que els actuals propietaris, el comtes de Torroella de Montgrí, van començar, pels voltants, de 1965, a rehabilitar-lo. En el seu estat actual, podem distingir-hi dos sectors clarament diferenciats per la seva estructura i antiga utilització: el nucli fortificat i el palau.

Nucli fortificat

El nucli fortificat o defensiu, és a dir, el castell pròpiament dit, és acimbellat dalt d'un enorme basament de roca natural, tallat artificialment per donar-li verticalitat. El monticle rocós, que s'enalira 4 o 5 metres sobre el terreny, té dos costats rectilinis i els altres formen corbes desiguals. Al seu damunt s'enlaira la Torre de l'Homenatge, veritable emblema del nucli. El mur que envolta la torre s'adapta a la forma irregular del tossal i conserva alguns merlets. Els carreus de grans dimensions del mur que envolta la torre podrien procedir d'una construcció d'època baix-romana o visigòtica.

La planta esquemàtica del castell respon al tipus de fortalesa d'època alt-medieval, molt corrent en temps carolingis. Malgrat tot, l'estructura arquitectònica existent avui és fruit de reconstruccions més tardanes. Es pot considerar obra romànica (s.XI-XII) com bona part del recinte murat, que evidencia encara reformes posteriors. Les restes de poblament antic, anterior als edificis medievals que subsisteixen, es rastregen al nucli fortificat, però també als seus peus: al pati posterior del palau i sota d'aquests. Hi destaquen diversos fonament i una gran profusió de cavitats i solcs tallats a la roca del sòl.

El palau residencial

El palau és format per diferents cossos d'edificació que ocupen una gran extensió al sudest i a un nivell més baix del nucli defensiu. Presenta un planta complicada, irregular i dispersa. Aquestes construccions envolten un pati central, però també hi ha altres espais oberts, closos, en part, per parets de tanca. La façana principal del palau és encara a llevant i ocupa tot un costat de la Plaça del Castell. En les obres de restauració s'ha retornat l'estructura original a algunes de les seves obertures. En el pis hi destaquen quatre grans finestres coronelles gòtiques amb fines columnetes i capitells i arquets trevolats damunt dels quals hi ha una singular decoració calada.